Talousvaliokunnan kuuleminen

Sähkömarkkinamalli

9.5.2023

Riina Heinimäki, Energiateollisuus ry

Energiateollisuus

Kannatamme komission esitystä edelleen kehittää eurooppalaista sähkömarkkinaa nykyisen markkinamallin toimivien rakenteiden pohjalta

Kyseessä ei ole radikaali sähkömarkkinan rakenteiden uudistus	
1.	Marginaalihinnoitteluun ei puututa – Komissio tunnistaa ja korostaa lyhyen aikavälin markkinoiden oleellista roolia
2.	Kaksisuuntaiset hinnanerosopimukset (CfD) eivät ole pakollisia
3.	Hätäpaketin yhteydessä esitetty tuottokatto ei osana ehdotusta
4.	Ymmärretään yhteisten eurooppalaisten sähkömarkkinoiden kehittämisen ja rajat ylittävän kaupankäynnin hyödyt – esim. rajat ylittävän Intraday-kaupankäynnin mahdollistaminen lähempänä toimitustuntia

Komission esityksen huolenaiheet yksityiskohdissa

Kuluttajansuoja ja sähkön toimittajien riskienhallinta

- Velvoite tarjota kiinteähintaisia ja määräaikaisia sopimuksia & velvoite suojautua – valtio voi velvoittaa kattamaan osan suojauksista PPA-sopimuksilla
  - Tavoite tarjolla olevista erilaisista tuotteista on hyvä ja kannatettava, ei saisi kuitenkaan säännellä keinoja tavoitteen savuttamiseksi
  - Vapaan kilpailun rajoittaminen ei ole kuluttajan etu. Tulisi huolehtia, että terve kilpailu markkinoilla säilyy
  - Toimijoilla tulisi olla vapaus päättää liiketoimintamallit sekä suojausstrategiat
  - Suojausstrategiasta tulisi päättää sen kenen riskeistä on kysymys, ei regulaattorin - ehdotukset voivat kasvattaa yhtiöiden riskejä ja kustannuksia
- Velvoitteiden sijaan tulisi parantaa suojausmahdollisuuksia & tarkastella yhtiöiden vakavaraisuutta
- Kahden mittarin ja sähkösopimuksen mahdollistaminen kuluttajille
  - Toteutukseen liittyy isot riskit – erilliset mittarit/käyttöpaikat/sähkösopimukset erotettava selkeästi, 1 sähkösopimus / 1 sähkölaitteisto (esim. sähköauton latauspiste & muu kulutus)

PPA – Sähkönhankintasopimukset

- Suhtaudumme myönteisesti hintavakautta tuoviin ja Suomessa jo laajasti käytössä olevien PPA-sopimusten edistämiseen
- Tulee kohdella kuitenkin samalla tavalla kuin muitakin suojausinstrumentteja – ei velvoitteita, soveltuu heikosti kuluttajien suojaamiseen

Komission esityksen huolenaiheet yksityiskohdissa

Tukimekanismit

- Suunniteltava siten, että ei aiheuta markkinahäiriöitä
- Jättää tilaa kansallisille ratkaisuille, riskinä markkinoiden pirstaloituminen ja kansallisista lähtökohdista tapahtuva tukikilpailu
- Tukimekanismien tulisi olla teknologianeutraaleja – joustoa koskevat tukitoimenpiteet tulisi kattaa kaikki joustoon kykenevän kapasiteetin, ml. joustava tuotanto

Johdannaismarkkinatoimet

- Pohjoismaissa on jo ”virtuaalinen aluekeskus” – komission ehdotus heidän tulkintansa sen toiminnasta
- Ehdotukseen liittyy paljon avoimia kysymyksiä ja epävarmuuksia – ei takeita siitä, että johdannaismarkkinoiden likviditeetti paranisi
- Nykyisen pohjoismaisen johdannaismarkkinan kehittäminen ja likviditeetin parantaminen tärkeää

Hintakriisien aikaiset toimet

- Välimalli ja valmiit toimenpiteet ”normaalin ajan” ja valmiuslain väliin voi olla hyvä
- Huolena epäselvät ja alhaiset parametrit, joiden täyttyessä komissio voisi julistaa sähkön hintakriisin – parametreja on tarkasteltava huolellisesti

Lisätietoja

Riina Heinimäki

Johtava asiantuntija

Energiamarkkinat, asiakkuudet

riina.heinimaki@energia.fi, 050 381 6131

Energiateollisuus